

We are proud to present this historic document to all those interested in the history of Bucovina and Romania. It is of special interest to all those people descended from the Romanian pioneers of Boian, Alberta, Canada.

This publication is a duplication of an album sent to people of Boian, Alberta from the Citizens of Boian, Romania in 1930.

It depicts the history of Boian, Bucovina, through pictures and story, from ancient times until 1930. Written in the Romanian language it includes also

poems and drawings, from the students of Boian. The album was sent in exchange and response to one, sent to the people of Boian, Romania,

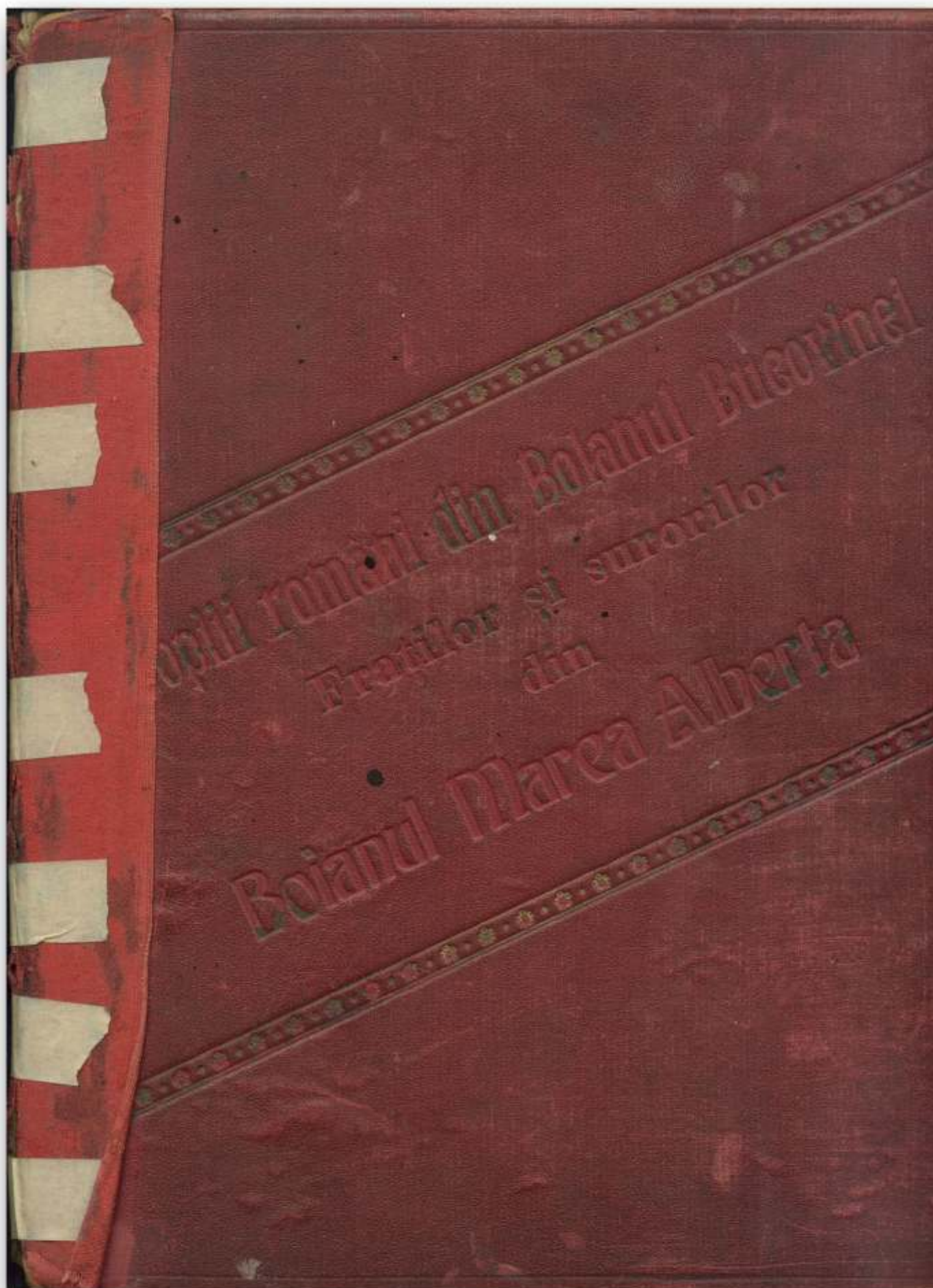
George Moss

From Left to right: Willis Suprovich, Mircea Panciuk, Ann Moscaliuk, Liam Moss

21 August, 2005
100th years Anniversary St.
Mary's Church of Boian.

Ann Moscaliuk
donated historical
book to the president of
the church Willis
Suprovich.

Nectarie
din mila lui Dumnezeu
Arhiepiscop și Mitropolit al Bucovinei,

Ne-am bucurat mult, auzind că părinții Voștri și-au făcut o biserică ortodoxă-română în țările acele depărtate, pentru mângăierea lor.

Vă dau sfatul să țineți cu toții credința părinților, moșilor și strămoșilor Voștri. - Bine ați făcut că ați ales acum un preot ortodox-român, pe care îl invit, să cultive bine sentimentul ortodox și național al credincioșilor, ca să nu se piardă nici un suflet. Și învățătorii să facă același lucru, sămănând sămânța credinței, și așa toți credincioșii să se întărească și să susțină legăturile cu biserica și cu țara-mamă.

Binecuvântarea Noastră Arhiepiscopască o trimitem la toată suflarea din Boian America.

*Pat în reședința Noastră
Cernăuți, 1 Ianuarie 1930.*

*Cu toată dragostea al Vostre
Mitropolit*

Nectarie

NECTARIE
ARHIEPISCOP ȘI MITROPOLIT

Acum el e Mort.

— 4 —

The Archbishop Nectarie in the midst of the peasants
of Boian - where he went for the presentation of the
portfolio from Boian - Marea - Alberta - Canada -
on December 8th 1929 -

The Archbishop in front of the Church.

J. P. I. Arhiepiscopul și Mitropolitul Nectarie
în mijlocul poporului credincios din Boian
după săvârșirea sf. liturghiei cu ocazia predării
albumului din Boian - Marea Alberta în
ziua de 8 Decembrie 1929.

D. SILVESTRU MORARIU

Archiepiscop și Metropolit al Bucovinei și Dalmației (1880–1895).

6

The first authorities of Boian grouped around Archbishop Melchior of Goran.

ȘTEFAN VODĂ CEL BUN ȘI MARE

(Domn al Moldovei 1456—1504).

Ștefan the Great - Prince of Moldavia 1456-1504

Tragilor.

Pe malul stâng al Prutului, cam la 20km spre răsărit de Lernați, se află comuna **BOIAN**. Este un sat vestit în nordul Bucovinei, pentru că numai el împreună cu Mahala s-au păstrat obiceiurile și porturile românești.

Boianul este unicul sat mai românesc din nordul de pe malul stâng al Prutului, cu toate că asupra lui s-au năpustit multe încercări de înstrăinare. >>>

Din vremile cele mai vechi, cunoscute nouă, Boianul este locuit de țărani români pe chipul cărora se poate vedea și astăzi urmele seriozității și vredniciei strămoșilor noștri Dăci și Romani. Sat renumit și prin fapte istorice, între altele că aici la noi a fost bătut Sobieski regele Polonilor, la 1686, când a năvălit în Moldova și prăda orașele noastre. Domnul Moldovei de pe atunci Constantin lanternier l-a bătut cumplit pe regele trușor al Poloniei. Se spune prin cântile cele vechi, că satul **BOIAN**, a fost odată moșia de băstina a familiei marelui nostru cronicar Ioan Neculce. Cam pe la 1830-1838 boierul român Ioan Neculce a zidit o biserică frumoasă de cărămidă pentru sâtenii săi.

Biserica ort. rom. din comuna Boian,
jud. Țernăuți ridicată de Ioan Neculce

între 1830-1838.

The Orthodox Church of Boian - built by Ioan Neculce 1830-38

De la 1745 când Austriicii au răpit această parte
de țară de la sânul Moldovei, numind-o Bucovina, și
până pe la 1812, Boianul s-a dezvoltat încetul cu
încetul și a devenit un târg de graniță, în vatra
cărui s-au așezat în să foarte mulți străini.

Țimp de ve-o 300 ani cât Boianul a stat sub
stăpânirea familiei Neculce, țărânii de aici au
dus o viață liniștită, petrecând zilele în prătie și colări.

10

— 10 —

păstrându-și datinele strămoșești.

De pe la 1850 când regiunea pe care se află satul nostru a trecut sub stăpânirea familiei armano-polone Stefanovici, se sfârșește viața patriarhală a sătenilor. Țăranii intra în conflict cu noul proprietar al moșiilor și în mijlocul acestor agitații o parte din țăranii noștri au trecut la biserica greco-catolică dependentă pe atunci de Țsalia.

Pentru acest scop, preutul gr. cat. Ihlivariski din Sadaqura (orașel aproape de Cetnăuți) a batjocurit mult biserica noastră ortodoxă din Boian. Toate protestările și toate cererile cu delegații pe care pe cari i-a trimis episcopul Hacman împreună cu tot corpul prețesc din vremea lui, n-au ajutat nimic, pentru că și înșiși împăratul Austriei se cam

Expoziție de vite în Boian 1927.
Cattle show at Boian 1927.

*Ulpotnita bisericii ort. rom.
Boian.
The Belfry - Boian.*

bucura puțin de faptul că românii bucovineni
și părăsesc legea lor. Astfel se înființată la 1858
parohia gr. cat. la Boian, care număra pe atunci
cam vre o 950 de credincioși.

Biserica ortodoxă, deși a suferit foarte multă
batjocură și persecuție din partea misionarilor
catolici, a știut să-și păstreze demnitatea ei
până în ziua de astăzi, când număra 3754 de fin-

~ 12 ~

cioși: Lea gr. cat. are astăzi 72 credincioși. Pe lângă aceste două biserici mai este și una polonă de religie romano-catolică care numără cam 54 credincioși.

Mai sunt în satul nostru și câteva familii evreiești, cari s'au strecurat cu timpul printre noi, ocupându-se în majoritate cu negotul.

Ortodocșii și greco-catolicii sunt toți agricultori cari lucrează câmpul moștenit din strămoși; pe când polonii îmbrățișează mai lesne diferite meserii.

Dar înainte de a vorbi de starea actuală a satului Boian din Bucovina, ar trebui să cunoaștem în-

Expoziție de capre.
Goat show

*Scoala primară mixtă din Boian
căminul lentec, care se află în construcție.*

Primary School for boys + girls - Boian

fatigarea lui dinainte de războiu, care se prezenta cu totul altfel decât astăzi.

Boianul, înainte de războiu, avea mai multe clădiri frumoase, printre care: trei biserici creștine, un rabinat, una judecătorească, trei școli primare de stat, una particulară evreiască, cinci case preotesti, edificiul primăriei și

14

14
multe altele, clădiri care dădeau Boianului
o înfățișare de orașel înfrumusețat de gospo-
dăriile mari ale țărănilor, aproape toți bine
situați. La marginele satului se aflau curți-
le marilor proprietari, toți corei.

Fiecare își ducea viața și traiul său după
mijloacele și obiceiurile sale. Cu toată liber-
tatea aceasta, stăpânirea austriacă încerca să
denaționalizeze populația românească, infil-
trându-i diferite elemente străine. Însă Româ-
nii și-au păstrat neatinsă limba și datinele
stămoșoști, așteptând vremuri mai bune pentru
neamul nostru.

Farmacia din Boian
Chemist shop at Boian.

copiii Românilor frecventau școala primară
unde erau obligați să învețe pe lângă limba
română și cea germană. Lei mai talentați
puteau urma și alte școli superioare, unde
învoțau totul în limba germană, fiind sprijiniți
materialicește de către Societatea pentru cultura
și literatura română din Bucovina și
Fondul Religios ort. rom. prin organizarea
de internate și acordarea de ajutoare elevilor
sărmani.

Aceasta ar fi în linii generale istoria Boianului
până la războiul mondial.

Gara Boian

*Casa parohială ort. rom. recondită
după răstăul mondial.
Parohial House rebuilt after the war.*

*În 1914 izbucnește răstăul mondial, în
timpul căruia, Boianul a fost aproape fără
întrerupere scena de luptă între Ruși și Germani.
Locuitorii au fost cu toții evacuați și depor-
tați în Rusia până pe malurile Mării Caspice,
iar satul distrus cu desăvârșire. Ei s-au re-
întors abia în 1918 la căminurile lor.*

În acest an Bucovina și cu ea Boianul

*Școala primară mixtă din cătunul
Lehăceni distrusă în război care
se află acum în construcție.*

*Primary School of Lehăceni - Was destroyed during
the war & has been rebuilt.*

*s-au unit cu patria mămă, după aproape
150 de ani de stăpânire străină, Românii
vărându-și îndeplinit idealul mult aștep-
tat.*

*Încetul cu încetul au putut să-și refacă
gospodăriile nimicite. La aceasta a ajutat
mult exproprierea de către Stat a marilor*

proprietari și împărțirea pământurilor între
țărani.

După ce locuitorii și-au întemeiat câte un
cămin modest, s-au gândit și la clădirile
păblice, mai cu seamă la școli și biserici.

Înainte de război erau în Boian 3 școli
primare dintre care una (cea din centru) și di-
tă de Ioan Seculce cam pe 1830, deodată cu
biserica ort. rom.

În timpul aceasta școala a fost mărită

Internatul meseriașilor și comercianților români
din Cernăuți.

Im. Commercial 1. arts 9. craft
school in Cernăuți.

Casă particulară a unui agricultor bine
situat care a fost înainte de război
casă națională română, distrusă de
război și refăcută de acest agricultor.
O parte din încăperi este ocupată
de Pretura plășii Boianului.

House of a rich peasant -

asa că putea cuprinde 3 săli de clasă pentru
învățământ, cancelarie și locuința pentru
directorul școlii. Această școală a fost com-
plet distrusă în marea învalmășală a războ-

~ 20 ~

iului nimicitor. Asemenea și școlile din
cătunele Hlinița și Lekăceni au fost total
distrușă. Ele erau zidite de cărămidă pe chel-
tuiala sătenilor. Pentru refacerea acestor 3
școli a contribuit în primul rând Fondul
bisericesc ort. rom. din Ternăuți cu 1800 m² lemn
de construcție în valoare de 700000 Lei, iar săte-
nii au dat din modestele lor mijloace suma
de Lei 800000. De la Stat s'a primit ca subven-
ție pentru construcție suma de Lei 500000. Cu
aceste sume s'au putut reface școlile întru
atât ca astăzi se poate împărtași învățămân-
tul încă cu destulă anevoie. Pentru terminarea
completă a lipsurilor acestor școli, avem nevoie

Liceul „Dimitrie Cantemir”
Gorhani - Bucovina

*Scoala primară mixtă din comuna Boian
cătunul Illinita, care se află de prezent în
Primary School of Illinita ^{în construcție} - the building is not yet
finished.*

încă de cel puțin 1 milion Lei.

*La aceste 3 școli sunt în serviciu astăzi 14
persoane didactice, dintre care 12 persoane de
naționalitate română, 1 polonă și 1 ebraică.*

*La școala Centrală funcționează astăzi
7 clase primare, 1 grădiniță de copii mici și un
atelier de tâmplărie pentru bădii din clasele V, VI, VII.
Acest atelier e condus de un măiestru tâmplar.*

Școala aceasta este frecventată astăzi de 394 elevi. Școalele din cătunelele Hlinița și Șepăreni au câte 3 clase primare, cu câte 7 ani școlari, cari sunt frecventate de câte 180-200 elevi.

Învățământul primar este gratuit și obligator de la 5-14 ani ș.a. 2 ani la grădina de copii mici și 7 ani școala primară.

Școalele sunt întreținute de comune prin comitetele școlare. Părinții elevilor nu contribuie direct cu nimic la întreținerea lor. Taxe școlare nu există. Părinții ce nu și trimit regulat copiii la școală sunt amendati. Ei sunt dator să dea copilului toate cărțile și rechizitele necesare.

Personalul didactic este plătit de Stat.

Din cauza lipsei de săli de învățământ, învățământul se face odată pe zi. Legea prevede un învățământ pe zile întregi cu pauza necesară la amezări. Duminicile și sărbătorile elevii sunt ținuți să frecventeze biserică, sub conducerea unei persoane didactice.

În școlile primare se învață: Religia, limba română, aritmetica, geografia, istoria, științele fizico-naturale, igiena, învățământul civic, caligrafia, desenul, cântul, educația fizică,

~ 23 ~

Primăria actuală clădită după
război.
The Town Hall - built after the war.

* Primarul și consilierii
laștel

Primul consiliu comunal cu primarul după
război din comuna Boian.
The first mayor + his councillors after the war - Boia.

-24-

Vedere din România a Health - Resort.

gospodăria și lucrul manual la fete, lucrul manual și lucrări practice la băieți. Întreg învățământul se predă numai în limba română. La finea clasei a III^a se ține în fiecare an câte un examen de absolvire a școlii primare. Acest examen e prezidat de Revizorul școlar de județ.

În clasele I, II, III s'a introdus obligator pentru băieți lucrul manual în atelier, cu scopul ca elevii să se îndrumere pentru meserii, care adeseori sunt mult mai rentabile, cari dău alte cariere din viață.

Chiar în primii ani după război s'au reparat toate 3 biserici.

Biserica ort. rom. zidită de boierul Ioan Sculce

Casea clădită după război cu ajutorul
statului. La dreapta se vede locuința
gospodarului imediat după război,
înainte de a se refăce gospodăria.

A house built after the war with the help of the State.
On the right you can see the house in which he lived immediately
after the war, until the new one was ready.
în condițiunile amintite mai înainte, n'a su-
ferit mai mult decât lovitură de tun, și cu
toate aceste iconostasul a rămas neatins ca
pintă minune dumnezească.

Încăperea acestui locas dumnezeesc a fost
transformat într-un lagăr de prizonieri, care
au profanat și distrus toate lucrurile din

-26-

Biserica.

După războiul Fondul religios ort. rom. din Ternăuți a refăcut cu dărnicia sa, exteriorul bisericii, iar interiorul și odăjdiile cu toate podocabele necesare unui locaș de rugăciune, au fost refăcute și înlocuite cu cheltuielile sâtenilor. Și ca dovadă de nestrămutată credință a sâtenilor noștri, în 1924. au turnat clopotul bisericii în valoare de 500000 Lei. Astăzi biserica ort. rom. din Boian se prezintă cu aceeași înfățișare ca înainte de război, și cu atât mai mult cu cât de la război încoace am avut cinstea să vedem oficiindu-se serviciul divin de către T. P. S. Mitropolitul nostru Nectarie, care ne-a adus și frumosul D Voastre album în semn de dragoste frățească, ce trebuie să existe între

Sălutări pentru Crăciun!

Happy Christmas!

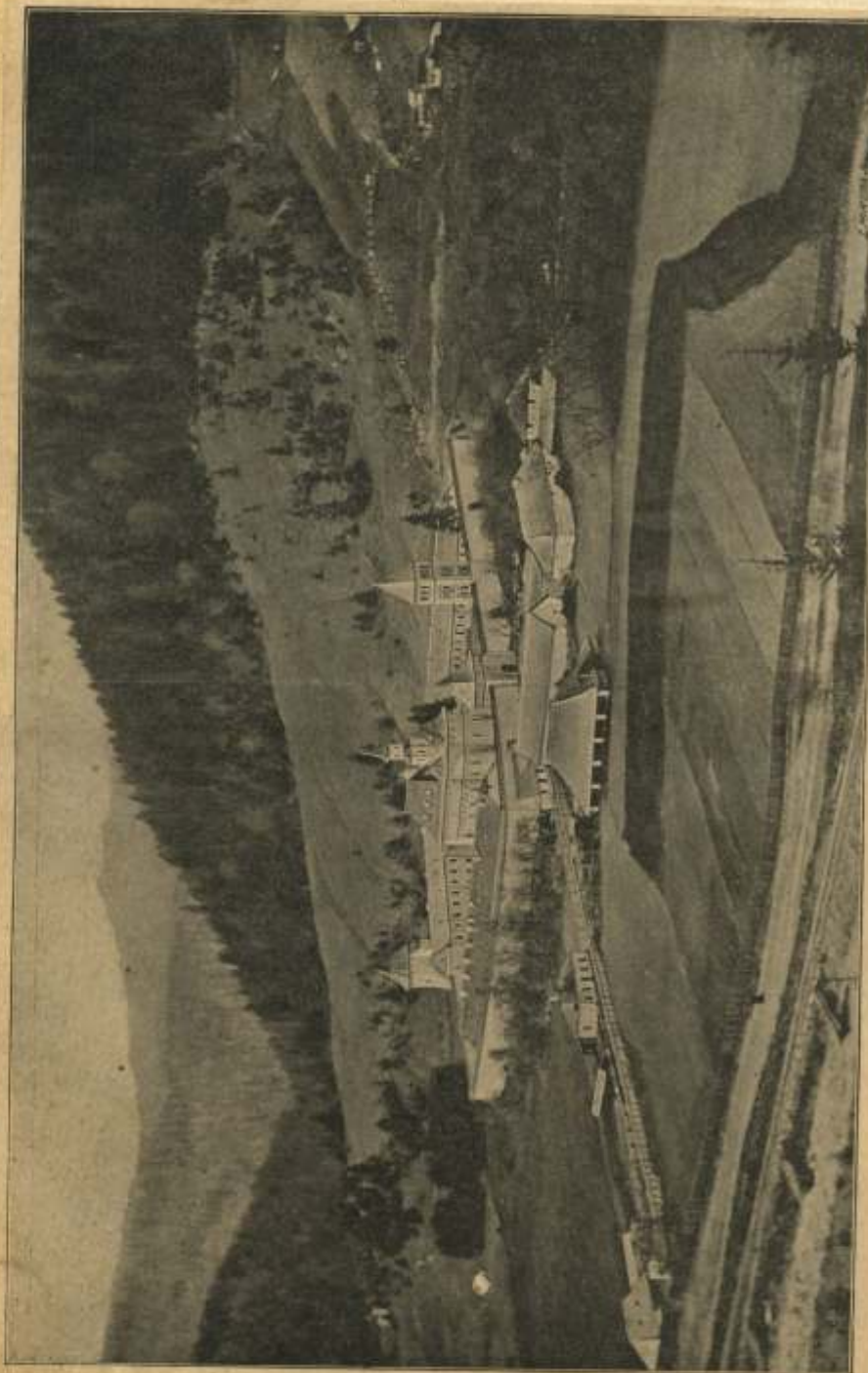
Oraș de mai sus este luată în ziua de
29 Iunie 1929 după Seruimasa săr-
bării școlare de fine de an la școala
centrală cu șapte profesori din com.
Boian, jud. Cernăuți, România.

În mijloc al director școlar Alexie
Morariu; la stânga lui d^{le} înr. de clasă
Preot Drăghinda și la dreapta d^{ra} înr.
Ana Casian.

Ele sunt ai clasei VIII, cari au trecut
examenul de absolvire a școlii pri-
mare.

Group of teachers & pupils at
Central School, Boian, district of Cernăuți.

28

Mănăstirea Putna cu mormântul lui Ștefan Vodă cel Bun și Mare.

Monastery of Putna, burying place of Stephen the Great.

- 29 -

Familia directorului școlar Alexie Morariu
de la școala centrală din Boian, în ziua
de hram, înconjurată de prieteni și
cunoscuți.
Family & friends of Central Schools Director, Alexie
Morariu. -

The "hura" national dance - at Boian.

Lora din satul Boian în ziua hramului.

30

- 30 -

noi și satul Boian-Marea din Alberta.

La oficiarea liturghiei, sătenii noștri au ascultat cu lacrimi în ochi cuvintele T. P. S. către bunul Dumnezeu, cuvinte de rugăciune pentru sănătatea credincioșilor din Boianul Bucovinei și pentru credincioșii bisericii ortodoxe din Boianul Canadei.

Acum, după ce am primit albumul Voastre împreună cu referatul prin care ne-ați adus la cunoștință viața fraților noștri de peste Ocean, ne simțim datori să vă mulțumim sincer pentru faptul că n-ați uitat strămoșii și la-

Palatul reședinței arhiepiscopale în Cernăuți.

The Archbishop's residential palace at Cernăuți.

— 31 —

Clasa clasei a IV^a primară de la școala
Centrală în mijloc cu dl. învă.
Eusebie Grigorecu.
Teacher & pupils of Central School.

Eng. Maximovici pict.

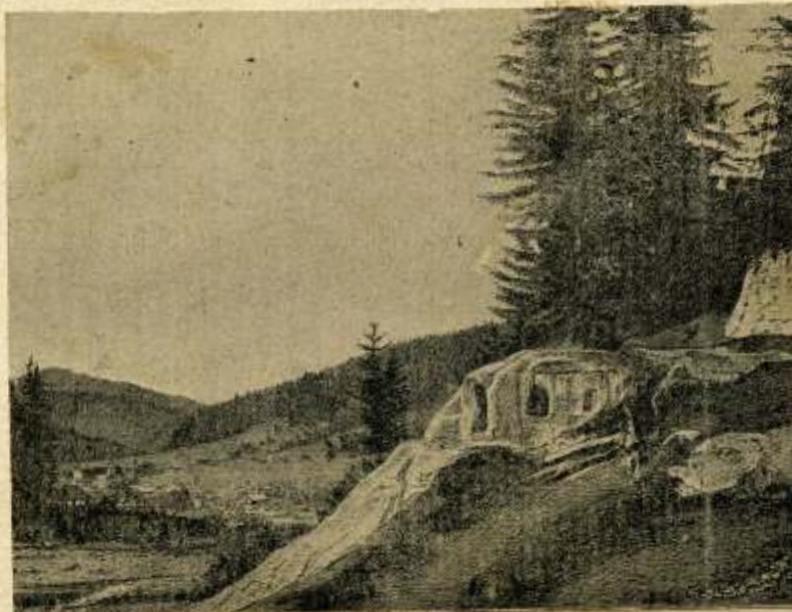
La fântână.
"At the well"

32

~ 33 ~

Strănșura de săteni în ziua de hram
din comuna Boian, România.
Peasant assembly on feast day.

Chilia de Fostă în Putna.

Cell built in a rock at Putna.

— 33 —

Strănsura de săteni în ziua de hram
din comuna Boian, România.
Peasant assembly on feast day.

Chilia de Fecură în Putna.

Cell built in a rock at Putna.

curile de unde vi se trage originea. }

Munca Voastră de acolo, cu care v-ați înjghebat colonia Boian. Marea în satul Alberta, este o dovadă fidelă, cum că Românul nu moare nici odată și nu și pierde nădejdea când vede munca în fața lui.

Fraților, și noi am trecut același greutate după războiu, ca și Voastră, pentru că și noi am fost nevoiți să reînființăm Boianul după războiu cu modestele noastre puteri.

Acum când ne simțim pe pământul nostru desorbit, ne putem bucura de aceleași drepturi, avem cu toții aceleași datorii, și fiind supuși aceluiasi sceptru, și credincioși în același Christos, ne putem mândri, că suntem egali, pe același pământ strămoșesc al României Mari.

Avem toate școlile primare, secundare, universitățile și toate celelalte școli comerciale și profesionale complet românești. Prin toate oficiile și toate culturile se aude vorbind limba românească.

~ 35 ~

35

Țara dispune de multe bogății și exportă
multe cereale. Nu ne rămâne decât îndemna
la muncă pentru că slava Domnului, avem
unde munci și ne putem înțelege unii cu alții
în limba noastră strămoșească pe care nu ne-au
putut-o răpi nici răutatea străinilor și nici
nemărginitul Ocean Atlantic cu toată furia
lui.

Vizor af Boian, district af Cernăuți.
Vedere generală a comunei Boian, jud. Cernăuți.

~36~

Fraților, ca încheiere vă dorim sănătate, progres
și spor la muncă, pentru ca să arătăm lumii
că poporul român n'are hotar.

În urmă vă facem și unele comunicări asupra
organizației noastre de stat.

Cea mai mică unitate este satul condus de un
consiliu sătesc în frunte cu un primar sătesc,
ales pe baza sufragiului universal, direct, secret
și obligator cu participarea la comună a pământ
și a femeilor absolvente a cursului inferior secundar.

Comuna noastră Boian e compusă e compu-
să din mai multe sate și condusă de un consiliu
comunal în frunte cu un primar comunal. Ea
e situată în județul Cernăuți.

Județul e condus de un prefect, numit prin
decret regal.

Țara noastră România Mare, care cuprinde
aproape toate țările locuite de români, e condusă,
în baza Constituției, de un Rege prin miniștri Săi
și reprezentanții poporului, constituiți în Camera
și Senat.

Regele nostru este M. S. Regele Mihail I., și fiind
El minor, statul e condus în numele Său de o

Constantin Chelbea, primul și actualul
director, de după război, la școala
primară din Boian-Lehăceeni;
originar din comuna Măhala jud.

Cernăuți.

Constantin Chelbea, first director of elementary school of
Boian-Lehăceeni, after the war -

Regența compusă din A. I. R. Principele Nicolai
I. La Patriarhul Miron Cristea și Constantin
Sărățeanu.

Scris la Boian la 1 Ianuarie 1930.

38

~38~

Primerul comunei
Boian jud. Iernăuți
Gheorghe a Ioan Vaipan
cu soția sa, fost și el pe
meleagurile Noastre.
^{Ion Vaipan}
Mayer of Boian, & his wife
who also know your country.

Casa natală și portretul lui Gh. Coșbuc
trubadurul idilic al neamului românesc
din comuna Hordău Județul Năsăud.
Birth place of the poet Gh. Coșbuc at Hordău.

From Boian (Romania)
I send my greetings
to Canadian Romanians
of Boian, & hope whom
I shall always remember
Vasile St. Nichalcean

Din Boianul patriei mele trimit salutul
meu Românilor Canadieni din colonia Boian, Alta,
Canada, de care cu drag îmi amintesc aminte -
Vasile St. Nichalcean

40

40

Public garden, Bucearest.

Tarasi romani
Five peasants (district of
Cismigiu)

din Județul Cernăuți

- 41 -

Podul de cale ferată de peste
Prut (lângă Cernăuți) distrus în războiul
mondial (1914 - 1918) de armata rusă.
Railway bridge over Pruth (near Cernăuți) destroyed by Russian armies
during the war of 1914 - 1918

Vatra-Dornel

Avor, Casino și Selen. de cură

View of Vatra Dornii.

42

Archway at Alba Iulia.

Three heroes of the Romanian war for independence
- national -
Some of the heroes who died for their country 1916-1918

— 43 —

Salutare din Câmpulung

Școala și biserica luminează mintea și
întăresc sufletul. Nu le uitați!

Maria Șnăture

Ținuta

este păraza
tării în timp
de pace și ră-
zoiu.

Tăbăcitură!

Lamfira Toma

Copile Române de la munte din Bucovina.

Rom. children from the hills of Bucovina.

— 44 —

Primind frumosul Voastre album cu puțin
înainte de Sărbătorile Crăciunului, ne-am ca-
ră descriem unele din frumoasele obiceiuri de aceste
sărbători. În seara de Crăciun copii și feciorii
umblă pe la casele oamenilor cu colinda, vestind
Nasterea Domnului. La sărdea o mai mare veselie
acestor sărbători, ei se maschează ca țigani, babe,
moșnegi, evrei; fac stea, cal, capră, și irod.

De anul nou umblă cu uratul, cu plugușorul
și buhaiul, cu clopotei și arapnice dorind să teni
An nou cu bine, sănătate și spor la muncă.

Pentru aceste urări primesc ei dela săteni diferite
mici daruri ca: mere, nuci, colaci, iconițe s. a.

La mulți ani.

"Best greetings"

— 45 —
Îndreapătăți
mintea spre
Kristos, frate
Tute, adevăr
căința unui
parator e
sărbătoare în
cer.

Purșchiva
Tome
Tome

Eug. Stashevsky pinx.

Timonova

Bizui-te numai pe tine
însuși. Tazile Luciușean.

Vedere din Cernăuți

Monumentul Unirii

Cernăuți. Monument celebrând 40 de ani de la unirea...

46

~ 46 ~

Lăntec de stea.

*Steaua sus răsare
la o taină mare,
Steaua strălucită
și lumii vestește.*

*La astăzi curată,
Prea nevinovată
Fecioara Maria
Năște pe Mesia.*

*În țara vestită,
Betleem numită,
Magii, cum sosită
Steaua și pornită.*

*Mergând după răsă,
Pe Ierusalim să-l vază,
Și dacă sosită
Îndată-l găsiră.*

*La cântecul intrară
Și se închinară
La daruri găsite
Lui Iehovă menite,*

*Luând fiecare
Bucurie mare,
Hare bucurie
Și la noi să fie,*

*De la tinerețe
Pân' la bătrânețe,
La anul și
la mulți ani!*

*Long sung by children when
carrying an illuminated star round
at Xmas time. —*

La mulți ani să aveți fete

și băieți la noi.

Ță fugi de fapta rea, creștine,
Ascult al Domnului cuvânt,
Și fapta este numai bine din lagăr
Până la mormânt. Maria Toma

Rezidența Rabinului din Sadagura, dis-
trusă complet în timpul războiului 1914-1918.
Residence of Rabbi at Sadagura, destroyed during
the war. -

48

— 48 —

Și acum să-mi spun o poezie...

Nașterea lui Christos.

Răsună blând spre scară
Al clopotelor cânt
Iăci vine, vine iarăși
Christos pe acest pământ.
La fiecare casă
S'aud colindători
Lăntarea lor fumoasă
Răsună până'n zori.

Xmas, Xmas.

~ 49 ~

Limba noastră-i foc, se arde Firi' un neam,
ce fără veste s'a trezit din somn de
moarte, că viteazul din poveste.

Paraschiva Toma
Paraschiva Toma

Ruinele cetății Voievozilor Moldoveni în Suceavă.
Ruins of Moldavian rulers fortress at Suceava.

50

-50-

MOȘ CRĂCIUN

Moș Crăciun a fost iată... și acum să ne împăcăm jucăriile...

Le ne aduce
Moș Crăciun.

Ne aduce Moș Crăciun
Tot ce e frumos și bun
Un cal mic de călărit
Cărți frumoase de citit
Trambita și săbiuare
Pisculite și vioare
Epurări ce fuz pe masă
O biserică frumoasă
Le ne aduce clopotul
La să ne jucăm cu ei.

Și mas versel.

Era în seara de Crăciun.

Era în seara de Crăciun
Lăud moșul nostru drag și bun
Umbla cu tabla la copii
Să le împarte jucării.

~ 51 ~

O familie din
Boian
Family from Boian

Family from Boian

Hai copii de-acelasi ranga ! hai toti intr-o uni-
Libertate acum rau moarte sa citam sa dobandim
Par, Români, lumea ne vede... Pentru-a patuiindire
Pentru-a mamei oclerchie
Viata noastra sa jertfim !

Boian-Ichaceni, la 6 Decembrie 1929

Maria Juc cl VI.

Maria Juc cl VI.

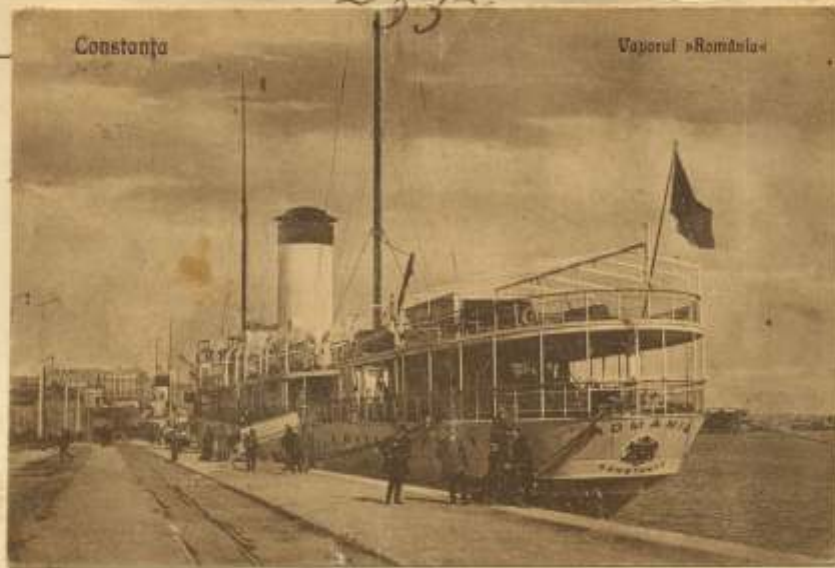
52

Biserica sf. Dimitrie din Suceava zidită
de Petru Rareș, fiul lui Ștefan - Vodă.
Church of Suceava, built by son of Stephen the Great.
(1534-1535)

Sf. Ioan cel Nou dela Suceava adus
de Alexandru cel Bun din Cetatea
Albă

Passenger boat "Romania."

On the waters,
And in the air,
Let us be masters
Of our own destiny!

Luptăm cu valurile mării,
Sau ridicându-ne nori,
Să fim stăpâni pe soarta noastră
Și pierrea învingători.

Boian-Lichănești la 4/12/1911

Emil Chelbă

54

54
Hrane de anul nou.

Mergând pe-o vale	+ țară cor și sără
Între neaoasă întâlnam	cu lăcrășii cu toporă
Coloți agubănoasă	Pe perșor și mil omoșor
Voi întâlăm a hranei	La ivit un boișat
Au să spună cîi înrogitau	Mutitel cu macinacufi
So încalcat pe un cicodau	De rachitai și giuimotale
Mă scuțit boloi de roun	Șurbită una cînd cor
At lătațar mîncă lui	Trîntit unturor din
Dumnezeu	Trînsu a sărit
+ cară cu porocoi	Unturor olea cor luncă
Loa porcit în jos	De uns țetele pe la gura
Lo moșoi om pus	Untură ole porc
Măno olepa cap	De uns nerestele
Am prins un perșor	Pela lot și la scetm
Uit un țor porocitau	Măni la gior.

Boian - Lăcăneșla 6 Decembrie anul 1929.
Gheorghe Lucian din Boian.
Kater Cucuruz

Domnul sfânt să ne îmbracă
Și-al său Dub croțetor
Plin de pace să plătorească
Feste țara Românească
Și-al Românilor popor
Noi prin vreme ce ne încearcă
Altă armă nău arret
Numai dragostea ole țară
Ce strămoș ne-o lăisă
Și pe sfântul Domn ole scut.

Mihail Subani.

*Interiorul unei case țărănești.
Room of a peasant house.*

*Peș.
peasants.*

Fig. Maximovic pict.

Țărani români.

*Portul Țitelor din
Boian
Costume of Boian.*

56

— 56 —

Vezi să faci un lucru mare
Păte mic stai liniștit
Leul^{or} e de tare
Căinod atare e elefantul
Stă întâi pitit

Frumusețea este umbra dimineții
Care în tot momentul devine mai mică
Noblețea inimii e umbră serii; ea
crește, până ce apune soarele vieții
Boibolarea e amară
Dar fructele ei sunt
dulci.

Boian - Lehoieni la 7/12 1929

Eufrozina Suboni din Boian: Cl. V

~58~

Ceți dorce eu ție, dulce Românie,
Jânără mirasă, mamă cu amor!
Fii tăi trăiască numai în frăție
Ca a nopții stele, ca a zilei zori.
Viață în viece, glorie, bucurie,
Ame de țară, suflet românesc,
Vis de rătăcie, fală și mândrie:
Dulce Românie, asta ți-o dorce.

Boian-Lehăceni la 6 Decembrie 1929.

Vasălea Voivodă Cl. VI.

De-rât o viață tristă
Și-un trai cu suspin.
Mai bine o găseă friptă
Și-o oacă de vin.

Boian-Lehăceni, 6/12.1929

Sandrina Traian.

- 59 -

Dragi colegi din Boian Alberta,
Noi nu avem proclote, ci locuim
în case acoperite cu paie și
suntem moinarii căci trăim în
pace și frăție în țara noastră
Românească. Dumnezeu să vă ajute
să ne faceți de ori ce rău și pe
noi și pe noi să veniți cămăra
la noi la Boian să jucăm o
horă și un jocuș.

Boian - Leșeni, la 6 Decembrie 1929.
Măria Prisăre cl. I.

60

Slatări din Cămpulung

Harries gr. or.

Țărani români
din Bucovina

Views of Bucovina.

62

~ 62 ~

Mănăstirea Dragomirna

zidită la anul 1602 de Mitropolitul
Moldovei Anastasie Crimca, pră-
dată și pustită apoi de hatmanul
Caracilor Timuș Chmelnișchi și
restaurată de visternicul Filip
Catargiul. —

Monastery "Dragomirna"
built in 1602 by Head of the Church of Moldavia Anastasie
Crimca, lost & destroyed later by ~~Chief~~ Cossack chief
Timuș Chmelnitshi & finally rebuilt by Filip Catargiul.

~63~

Vatra-Dornel

Vedere totală

Vedere parțială cu grădina publică și piața de tenis

64

— 64 —

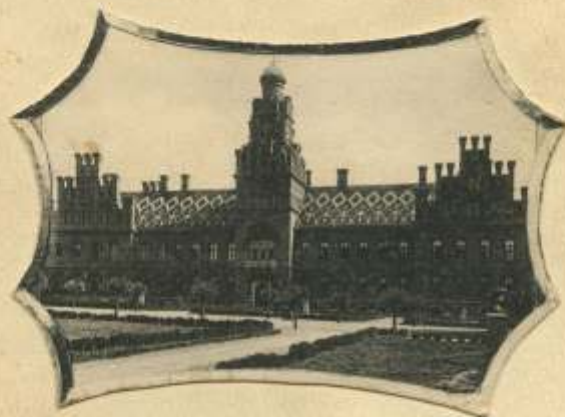
Clădirile
Reședinței
Mitropoliei
ortodoxe-române

Residence
of the
Head of the
Romanian-
Orthodox
Church of
Bucovina.
(Cernăuți)

în

Cernăuți.

Dr. Vladimir de Repta

foșt Arhiepiscop și Mitropolit al Bucovinei în
anii 1902-1924.

A fost unul dintre cei mai buni, mai iubiți și
respectați Arhiepiscopi din Bucovina și a avut mult
de suferit în timpul războiului.

Din cauza bătrănelilor a cerut la anul 1924
ca să fie trecut la pensie.

A reposedat la 24 Aprilie 1926 în vârstă de
85 ani.

Dr. Vladimir de Repta, late Head of the Church of
Bucovina from 1902-1924, was one of the best, the
most popular & the most admired of religious
leaders of the Bucovina. Died in 1926.

66

Cernăuți

Catedrala Mitropolitană

Cernăuți, Catedral.

Mănăstirea Sucevița.

zidită la anul 1585 de Mitropolitul Moldovei Gheorghe Movilă, apoi mărită și înfrumusețată de fratele său Voievodul Moldovei Ieremie Movilă 1590-1606. Mănăstirea aceasta e una din cele mai frumoase mănăstiri din țară, fiind biserică și foarte bogat zugrăvită nu numai pe din lăuntru, ci și pe din afară. -

Monastery of "Succarita" built in 1585 by Gh. Movila, Head of the Church, then enlarged by his brother J. Movila, Prince of Moldavia (1590-1606). This is one of the finest in the country, beautifully decorated by paintings on the inside & the outside. -

68

— 68 —

Mormântul Domnitorului Moldovei
Ștefan Vodă cel Bun și Mare, în biseri-
ca mănăstirii Putna.
Grave of the Moldavian ruler
Stephen the Great in the church
of the Monastery of "Putna"

~69~

Un grup de țărăncuțe române în frumo-
sul nostru costum național.

În, căsați, copilelor, să Vă faceți și
Voi câte așa un costum național și Vei
vedea cât de mult vor admira cei din
țara Voastră frumusețea portului no-
stru românesc !

Group of peasant girls wearing their national costumes.
Try to make some for yourselves, & you may find
that these graceful costumes of Roumania will perhaps
be much admired in your own country!

~70~

Oue rașii de Paști

când ne ciocnim cu ele și ricem:

"Christos a înviat!"

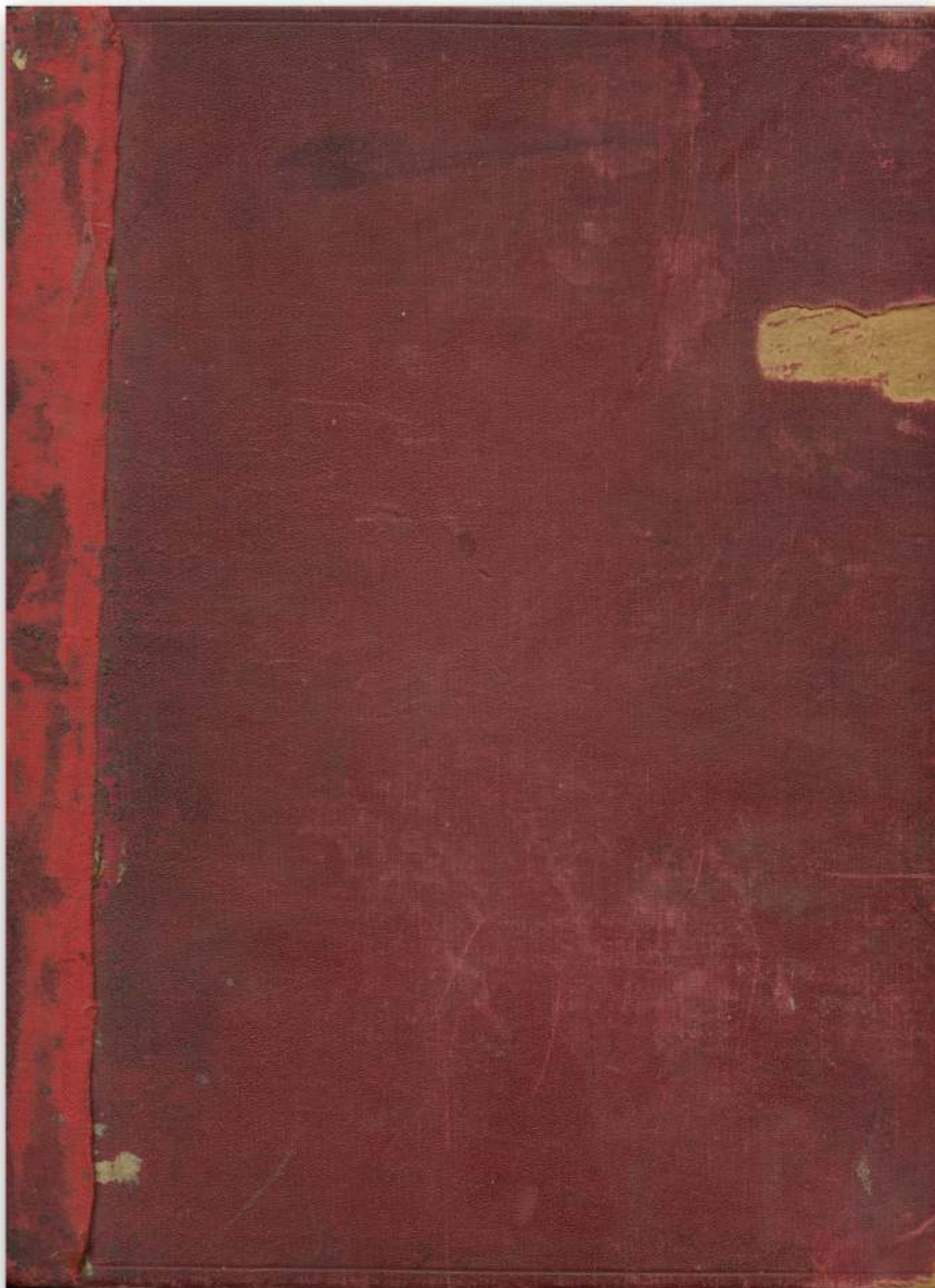
"Adevărat că a înviat!"

Coloured Easter eggs.

When breaking the shell, we exchange
the sayings:

"Christ has arisen"

"In truth, he has arisen."—

Friends

On the left bank of the Prut river about 20 kilometers east of Cernauti is found the community of Boian. It is a well known town in northern Bucovina, because only it together with the town of Mahala, have maintained the customs and the national dress of the Romanian people.

Boian is uniquely the most Romanian village in the north, it is situated on the left bank of the Prut, and above all other things it has withstood the incursions of many foreigners.

Since the olden days, known to us, Boian has been occupied by the Romanian peasant of the type, depicted in the ancient days on Trajan's column in Rome, and our rightful forefathers the Dacians and the Romans. This well known and in fact historic town, was recorded to have been conquered by the forces of the Polish king Sobieski in the years 1686 when they invaded Moldavia and sacked our cities. The then ruler of Moldavia, Constantin Cantemir rightfully defeated the Polish forces. It is written in the oldest books, that the town of Boian was once under the patronage of our famous historian Ion Neculce. During the years of 1830 - 1838, the Romanian boyar (wealthy land owner) constructed from brick a beautiful Romanian church for the people of this town.

From 1775 when Austria tore this part of the country away from Moldavia and named Bucovina, until the years 1812 Boian slowly, grew into a border town, into the hearth of which came to settle many foreigners. For a period of about 300 years the town of Boian stayed under the patronage of the Neculce family and the peasants their days in peace and brotherhood as it had been since the days of our forefathers.

In the years 1850 the region including the town of Boian came under the rule of the Romanian/Polish family Stefanovich, and so ended the tranquil life of our citizens. The peasants entered into a conflict with the new ruler, and amidst this continuing agitation, a part of our citizens went over to the Greek Catholic church, then dependent on Galicia (Ukraine). At this time the catholic priest Chiloboviski from Sadagura (a town near Cernauti) caused a great friction with our Romanian orthodox church of Boian.

All the protests and all the demands of the delegations which were sent to the then Episcop Macman, together with all requests during his time, did not help at all, because the Emperor of Austria was not happy with the fact the Bucovinian Romanians wished to

Preserve their rights. In the years 1858 the Greek Catholic church was blessed which then had about 950 members. The Romanian Orthodox suffered a great deal from the interference and persecutions on the part of the Catholic missionaries. It however maintained its dignity up to the present day, when it numbers 3,754 believers (members). Today the Greek Catholic church has 721 members. Also besides these two churches is another Polish Roman Catholic church that has 511 members. There are also in our town several Jewish families that have lived amongst us for many generations, most being merchants. The Orthodox and Catholics are all farmers, who work the land left them by their forefathers. The Polish however follow different occupations.

Before speaking of our town of Boian, Bucovina today, we must relate our situation before the war, which is totally different from that of today. Boian, before the war, had many beautiful buildings, amongst them, three Christian churches, a law courts building, an administrations building, three primary schools, a Jewish business, five parish houses, the mayors house and many other fine buildings. This gave Boian the appearance of a beautiful small city, beautified also by the many large and beautiful houses of the citizens. On the edge of the town is found the large properties of the Jewish neighborhood. Everyone goes about their lives and their lives and their work as is custom and tradition. With all this freedom the Austrian masters had tried to denationalize the Romanian population by infiltrating with many foreign elements. However the Romanians had preserved their language and customs waiting for times to get better for their people.

The Romanian children attend primary school where along with Romanian they are obliged to learn German. The more talented students were able to go on to secondary schools, where the teaching is in the German language, being supporting by the Society for Bucovina and the Romanian Orthodox Religious fund set up to help the peasants children. This is generally the history of Boian up to the First World War.

In 1914 began the war during which Boian was almost without interruption an arena of fighting between the Russians and the Germans. The inhabitants were evacuated and deported into Russia as far as the banks of the Caspian Sea, the town was destroyed by fighting. Most residents but not all returned in 1918. In this year Bucovina, and along with her Boian, was united with Romania after about one hundred years of Boian were finally seeing their dreams

and aspirations met.

Slowly the inhabitants were able to rebuild their properties. A great help was that land, formally owned by the state, was divided up and given to the peasants. After the citizens were able to rebuild modest homes for themselves they were able to rebuild the public buildings and most of the schools and the churches.

Before the war there were in Boian 3 primary schools; among which one (that in the town center) was built by Ion Neculce about 1830, as was the Romanian orthodox church. At that time the school was constructed to combine 8 large class rooms, offices and living space for the school director. This school was completely destroyed in the great battles of the war. Likewise in the Alinita and Lehaceni districts were completely destroyed. These were constructed of the brick at the expense of the townspeople. The reconstructions of these three schools were funded by, in the first part a contribution from the Romanian Orthodox church fund in Cernauti. Of 1800 cubic meters of lumbers for constructions in the value of 700,000 lei and the villagers from their modest means donated a sum of 800,000 lei. From the government a grant for constructions amounting to 500,000 lei was received. With the monies received the schools were rebuilt to enable the giving of learning to those in need. For the completion of the construction of these schools another one million lei is needed.

The three schools today are run by 14 people, of which 12 are Romanian, one Polish and one Jewish. The Central school today operates with seven primary classes, one kindergarten class and one for boys in classes V, VI, VII. This school is attended today by 394 students. Schools in the Alinita and Lehaceni districts have 3 primary schools, comprising seven years of classes, these being attended by 180-200 students. Primary education is free and compulsory between the 5-10 years of age (2 years of kindergarten and seven years primary education). The schools are directed by a school committee. The parents of students are not required to financially support their education. School taxes do not exist. Those parents who do not send their children to school are fined. They are obliged to purchase the necessary books and supplies.

The school directors are paid by the government. Because of the shortage of classroom teaching must be done each day. The law states that teaching must be done during the day with the necessary break for lunch. Sundays and holidays students are obligated to go school under the

direction of their teachers. In the primary school are taught, religion, the Romanian language, math, geography, history, science, hygiene, civics, art, singing, physics, and housekeeping for girls and practical work for boys. All the teaching is done in the Romanian language. In the seventh and final year of primary school a graduating exam is given that is directed by School director of the District. In classes V, VI, VII it is compulsory for boys to learn manual work on the way to learning a trade, which is one of the best ways to prepare for a better life.

In the years following the war all three churches were repaired. The Romanian Orthodox church, built by Ion Neculce, as mentioned earlier, suffered no less than 18 hits from cannons, but through all this the iconostas remained untouched as through a divine miracle. Finally however, this holy place was transformed into a place to house prisoners of war, who profaned and destroyed all the works in the church. After the war the Romanian Orthodox religious foundation of Cernauti, with all their charity, repaired the exterior of the church, but the interior of the church, with all the necessary requirements of a place of worship, was totally renovated at the expense of the people of Boian. And with the unmovable faith and charity of our citizens they built in 1924 a belfry for the cost of 500000 lei. Today the Romanian church of Boian is in the same condition as before war. Since the war we have had the honor of seeing officiate a divine liturgy in our church, our Metropolitan The Most Reverend Nectarie, who brought to us your beautiful album as a sign of love that must exist between us and the community of Boian Marea in Alberta.

During the church service our people listened, with tears in their eyes, to the words of his holiness the Metropolit, as he prayed to God for the health of the people of Boian, Romania and for faithful of the Romanian Orthodox church in Boian, Canada.

Now after having received your beautiful album, together with the text, with which you bring to us knowledge of the life of our brothers across the Ocean, we feel indebted to sincerely thank you for not having forgotten your ancestors and the place of your origin and your roots.

Your work there, which with you have established your colony of Boian in the province of Alberta, is a challenge, from which Romanians never back away from, and never ever lose hope when they see a big task before them. Brothers, we have also endured many hardships after the war, because we had to rebuild our Boian after the war with our very limited resources. Now

when we become discouraged on our own land, we can rejoice in this truth, having together the same obligation, and under the same spectre and belief in God we can be proud to be equal again in our ancient land of Romania.

We have all primary, secondary, university, and all commercial and professional schools completely in Romanian. In all offices and on all corners we can hear the Romanian language spoken.

Romania has many resources and exports many cereal crops. What remains in our work for our Lord, we have where to work and we can understand each other in our historic ancient language which could not be torn away from us being in a foreign land or the breath of the Atlantic Ocean with all its fury.

Brothers, in closing we wish you good health, progress and strength in your work, for we can show the world that the Romanian people have no border.

In the following we will explain the organization of our state. The smallest unit is the town council which is headed by a town mayor, whom are voted for by all the citizens including all women who have graduated from school. Our community of Boian is composed of many more villages and is governed by a communal council headed by a communal mayor. It is located in the Cernauti district. The district is governed by a director appointed by Royal decree.

Our country of Romania Mare is made up of most of the counties which are inhabited by the Romanian people. It is governed by constitutions, by the King, through his minister, and the representatives of the people represented in the Commons and the Senate.

Our King, his Majesty Michael I, being a minor, the country is governed in his name by a regency made up of the Prince Nicolai, the Patriarch Miron Cristea, and Constantin Sarateanu.

Written at Boian,

January 8, 1930

Translated by Leslie Lutic, Boian - Alberta

Digital version by Florin Dyda, Boian - Bucovina